

Rigsdagstidende.

1858. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 249.

Tiende Session.

59de Møde.

Løverdagen den 18de Decbr. Kl. 1.

(Førfat.)

Tillisch (forts.): Det er vistnok ligefrem; men de stedlige Forhold kunne ogsaa være af den Bessaffenhed, at den Gæne, som det kan medføre, ingenkunde kan komme i Betragtning imod den Gæne, som det kan være for Bedkommende ikke at have Ret til at benytte sin Lod paa den Maade, som han anseer for den fordeelagtigste; og hvortil han efter den nugældende Lovgivning har Ret; det maa man nemlig erindre, at der her er Spørgsmaal om at berøve ham en Ret; thi der er Ingen, der kan nægte en Mand, der eier en Deel af en Tørvemose, naar Bedkommende blive enige om at udskifte denne Tørvemose, da at opføre en Bygning til Beboelse paa den Lod, der bliver ham udlagt, saa jeg antager rigtignok, at det vil være et temmelig stort Indgreb i Bedkommendes Ret uden Videre at forbyde ham det, og jeg maa gjentagende gjøre opmærksom paa, at Forbuddet i Loven gjælder kun endeel af de Lodder, der bleve udlagte, nemlig de egentlige Tørvelodder, men derimod ikke Græsningsslodder; med Hensyn til disse vil der ifølge Lovforslaget aldeles ikke være Noget til Hinder for, at Bedkommende kan bebygge dem. Jeg maa derfor fremdeles fastholde mit Endringsforslag.

Oppermann: Med Hensyn til de Endringsforslag, der ere stillede til S. 5, tror jeg, der er en Betragtning, der har en Berettigelse, men som endnu ikke er kommen frem. Saa

længe som den fælles Mose ligger hen, har den Enkelte af Mosens Lodtagere kun Ret til Benyttelse af Tørvestær og Græsning eller en af Delene, men saalænge den ligger i Fællig, kan der ikke være Tale om nogen Bebyggelse. Ved at optage Bestemmelser om Tørvemosers Udskiftning skaffer man de i Mosen Lodtagne det, der ansees som en Fordeel, at de komme til at eie hver sin bestemte Part, som de da kunne benytte efter bedste Skjøn; men jeg troer ikke, at vi ved en Lov om Tørvemosers Udskiftning kunne gi ve dem en Ret til nogen videregaaende Benyttelse eller nogen anden Benyttelsesret, end de havde tidligere. Vi kunne gjøre det; men det er et Spørgsmaal, om vi skulle det. Jeg indrømmer, at det er væsentlig et privatretligt Spørgsmaal. Det angaaer de tilgrændsende Mands Rettigheder; det indrømmer jeg; men jeg har dog nogen Betænkelighed ved at sige, at det i intet Tilfælde vil være at ga ae disse Mands Ret for nær, naar man indrømmer Bedkommende Ret til at bygge paa de nye Eiendomslodder, som opstaae ved Tørvemosers Udskiftning, og den samme Tanke, at det kunde være tvivlsomt, om det var rigtigt ubetinget at gi ve denne Ret, har den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Tillisch) ogsaa udtrykt i sit Endringsforslag ved at henlægge Afgjørelsen til Landvæsenkommissionernes Kjendelse; men der kommer igjen den Betænkelighed, om det er det rette Forum, den rette Domstol, at henvise det til, om det ikke burde enten afgjøres ved Lov, at Enhver ubetinget skal have denne Ret, eller i tvivlsomme Tilfælde henvises til Afgjørelse af Domstolene efter den almindelige Lovgivning. Af de Grunde, jeg saaledes har nævnt, har jeg mindre imod det Endringsforslag, der er